# Handlingsplan för att förebygga och bekämpa klotter 2026–2030

| | |
|---|---|
| Beslutsinstans | Kommunstyrelsen |
| Beslutsdatum | 2026-09-30 |
| Giltig från | 2026-10-15 till 2030-12-31 |
| Diarienummer | KS 2026/0358 |

LUNDS KOMMUN

# Innehållsförteckning


| | | |
|---|---|---|
| 1 | Inledning | 3 |
| 2 | Inriktning | 3 |
| 3 | Definition | 4 |
| 4 | Ansvariga | 4 |
| 5 | Åtgärder för att förebygga och förhindra klotterrelaterad skadegörelse | 5 |
| 5.1 | Trygghetsvärdar och ordningsvakter | 6 |
| 5.2 | Utökad kamerabevakning | 7 |
| 5.3 | Utveckling av stadskärnan och byarnas attraktivitet | 8 |
| 5.4 | Utformning, utsmyckning och underhåll av fysiska miljöer | 9 |
| 5.5 | Avtal inom mark- och exploatering och andra näraliggande samhällsbyggnadsprocesser | 10 |
| 5.6 | Ny- och ombyggnation av kommunens lokaler | 12 |
| 6 | Åtgärder för att hantera klotterrelaterad skadegörelse | 13 |
| 6.1 | Dokumentera, polisanmäla och sanera klotter | 13 |
| 7 | Samverkan | 15 |
| 8 | Uppföljning | 16 |
| 9 | Sammanställning av åtgärder | 16 |

# Handlingsplan för att förebygga och bekämpa klotter 2026–2030

## 1 Inledning

Lunds kommun är en av Sveriges tryggaste platser. Utemiljön i staden och byarna ska vara ren, trygg och välskött. Den fysiska planeringen och underhållet av de gemensamma miljöerna skapar attraktiva och tillgängliga offentliga rum. Skolor, förskolor och andra lokaler för kommunens verksamheter ska vara trygga att vistas i och förvaltas på ett sätt som bevarar deras värde över tid.

En välskött och omhändertagen miljö bidrar till ökad trygghet och färre brott. Lunds kommun arbetar därför aktivt mot klotter för att skapa en trygg, trivsam och attraktiv miljö för alla invånare, företag och besökare. Insatserna är en del av kommunens brottsförebyggande arbete.

Denna handlingsplan anger Lunds kommuns gemensamma inriktning och åtgärder för att förebygga och hantera uppkomsten av klotter i offentliga miljöer och på kommunal egendom. Planen syftar till att skapa goda förutsättningar för ett kraftfullt och samordnat arbete med förebyggande insatser, snabb sanering, tydligt ansvar och effektiv samverkan med externa aktörer.

Lunds kommun har inte full rådighet över att förebygga och bekämpa klotter i kommunen och arbetar därför tillsammans med andra aktörer. Klottersanering kostar samhället stora ekonomiska belopp årligen. Genom stärkt samverkan, fördjupad dialog och gemensamma insatser tas krafttag för att bekämpa klotterrelaterad skadegörelse i Lunds kommun.

## 2 Inriktning

Lunds kommun ska vara fri från klotterrelaterad skadegörelse.

Det råder nolltolerans mot klotter i Lunds kommun. Nolltolerans innebär att ingen form av klotter, olaga affischering eller skadegörelse accepteras. Det gäller för all kommunal egendom, såsom byggnader, mark, anläggningar, containrar, fordon och konst i fysiska miljöer och det offentliga rummet.

Allt klotter ska polisanmälas och skadestånd ska utkrävas när gärningsperson är lagförd. Grundprincipen är att sanering på kommunal egendom ska ske inom 24 timmar.

Lunds kommun ska arbeta med olika förebyggande åtgärder för att påverka beteenden och attityder och på sikt förhindra uppkomsten av klotter.

Att förebygga och bekämpa klotter i Lunds kommun förutsätter samverkan med externa aktörer såsom statliga, regionala och privata fastighetsägare, branschorganisationer, kollektivtrafikaktörer och Polismyndigheten. Lunds kommun ska agera för att även andra aktörer, som är verksamma i kommunen, har en ambitionsnivå som motsvarar kommunens.

# 3 Definition

Med klotter avser Lunds kommun alla former av text, symboler, bilder, ristningar eller märken som har tillförts byggnader, anläggningar, fordon, mark eller annan egendom utan fastighetsägarens eller ansvarig huvudmans tillstånd.

Klotter kännetecknas av att det:

- utförs utan tillstånd
- utgör skadegörelse eller nedskräpning
- omfattas av skadegörelse enligt lagstiftning.

Klotter på någon annans egendom är skadegörelse och regleras i kapitel 12 i brottsbalken.

# 4 Ansvariga

Handlingsplanen för att förebygga och bekämpa klotter i Lunds kommun tydliggör inriktning och prioriterade åtgärder för perioden 2026–2030. Den omfattar klotterrelaterad skadegörelse på egendom som tillhör Lunds kommun. Vid klotter på regional, statlig eller privat egendom ansvarar respektive fastighetsägare eller huvudman för saneringen.

Handlingsplanen ska vara vägledande för samtliga nämnder och styrelser samt, så långt det är möjligt, de kommunala bolagen. Varje åtgärd kopplas till ansvarig nämnd, nämnder eller styrelser och ska

omsättas i berörda verksamheters planering. Genomförandet och effekterna ska följas upp inom ramen för ordinarie styrning och uppföljning.

Kommunstyrelsen ansvarar för ägande, förvaltning och utveckling av kommunens fastighetsbestånd. Av kommunstyrelsens *Riktlinje avseende kvalitativ standard för fastighetsunderhåll i Lunds kommun* framgår att kommunens fastigheter ska förvaltas och underhållas på ett sätt som säkerställer ändamålsenliga, säkra och kostnadseffektiva lokaler samt att deras värde bibehålls över tid (KS 2025/0530).

Av detta följer att kommunstyrelsen, i egenskap av ägare av kommunens fastigheter och byggnadsbestånd, ansvarar för att leda, samordna och följa upp kommunens arbete med att förebygga, bekämpa och sanera klotterrelaterad skadegörelse på de fastigheter och lokaler som Lunds kommun äger. Ansvar för sanering behöver även beaktas vid in- och uthyrningar av lokaler.

Tekniska nämnden ansvarar för kommunal egendom på kommunens gångbanor, cykelvägar, gator, torg, parker, natur- och skogsområden samt koloni- och odlingslottsområden och banhållning för spårväg. Lunds renhållningsstyrelse ansvarar för containrar.

# 5 Åtgärder för att förebygga och förhindra klotterrelaterad skadegörelse

Lunds kommunkoncern bedriver ett förebyggande arbete för att minska förekomsten av klotter och skadegörelse på kommunal egendom – ett arbete som ska fördjupas och intensifieras. Det avser bland annat socialtjänsten, skolans verksamhet samt kultur- och fritidsverksamheten.

Att förebygga och motverka att barn och unga hamnar i kriminalitet eller begår brott är en del av socialtjänstens uppdrag. Det är viktigt att i ett tidigt skede uppmärksamma barn och unga i riskzon, hjälpa dem att bryta negativa mönster och stärka delaktigheten i positiva sammanhang. Inom skolverksamheterna finns ett läroplansuppdrag som innebär att skolor medvetet och systematiskt arbetar med elevernas normer och demokratiska värderingar, allas lika värde och ett tryggt skolklimat med omsorg om närmiljön.

Kultur- och fritidsnämndens ungdomsverksamhet erbjuder meningsfulla fritidsaktiviteter samt arrangemang på mötesplatser för unga mellan 12 och 18 år, både i stadsdelarna och i byarna. Fältgruppen

arbetar uppsökande och relationsskapande med ungdomar i hela kommunen – under såväl vardagar som kvällar och helger. Vidare genomförs främjande och förebyggande insatser som stärker ungas delaktighet och möjligheter att uttrycka sig konstnärligt i lagliga och inkluderande miljöer. Ungdomsverksamheten möter unga där de befinner sig och fungerar som stöd i deras kreativa processer, vilket minskar utanförskap och bygger starkare broar mellan ungdomar och samhället.

Lunds kommun ska därutöver fortsatt arbeta med en rad åtgärder med effekter på förekomsten av klotter såsom trygghetsvärdar, ordningsvakter, kamerabevakning, stadskärnan och byarnas attraktivitet, utformning och underhåll av fysiska miljöer, avtalsutformning inom mark- och exploatering och näraliggande samhällsbyggnadsprocesser samt klotterförebyggande insatser när det gäller ny- och ombyggnation av kommunens fastigheter och lokaler.

## 5.1 Trygghetsvärdar och ordningsvakter

Lunds kommun har trygghetsvärdar i hela kommunen som arbetar uppsökande med att förebygga brott och otrygghet genom hög synlighet, kontaktskapande dialog samt service och information till medborgarna. En viktig del är det relationellt brottsförebyggande arbetet utifrån god lokalkännedom och att bygga förtroende med medborgare, fastighetsägare och andra aktörer.

Trygghetsvärdarnas insatser ska fortsatt koncentreras till särskilt utsedda geografiska områden där till exempel klotter och annan skadegörelse återkommer, för att öka närvaron och stärka den sociala kontrollen.

Kommunen har ett tillståndsgivet område i Lund city där ordningsvakter verkar. En del i deras uppdrag ska fortsatt vara att förebygga klotter och att ingripa vid upptäckt.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 1 | Att koncentrera trygghetsvärdarnas insatser till geografiska områden där det till exempel förekommer mycket klotter.<br><br>*Den förväntade effekten*<br>är att ökad synlighet och närvaro i särskilt utsatta områden avskräcker från klotter, bidrar till tidig upptäckt och möjliggör snabbare åtgärder, vilket minskar risken för återkommande skadegörelse. | Kommunstyrelsen |

## 5.2 Utökad kamerabevakning

Lunds kommun ska fortsatt använda kamerabevakning för att upptäcka och följa upp klotter, i syfte att möjliggöra snabbare åtgärder.

Kameror har på kommunstyrelsens uppdrag installerats på ett flertal skolor i Lunds kommun, med goda resultat sett till minskad skadegörelse och ökad trygghet bland elever och personal. Arbetet med kamerabevakning har som ambition att minska skadegörelse, bränder, olyckor och andra incidenter på och omkring kommunens fastigheter samt på allmänna platser som gator och torg**.** Kamerabevakning är därmed en viktig del av kommunens övergripande strategi för att skapa en trygg och säker plats för alla.

En avvägning mellan bevakningsintresset och skyddet för den personliga integriteten ska alltid göras inför beslut om kamerabevakning, för att säkerställa att åtgärden är nödvändig och proportionerlig. Det följer av *Riktlinje för kamerabevakning inom Lunds kommun*, antagen av kommunstyrelsen den 4 juni 2025.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 2 | Att använda kamerabevakning på platser som är särskilt utsatta för klotter och skadegörelse.<br><br>*Den förväntade effekten* är att risken att upptäckas ökar, vilket avskräcker från klotter och bidrar till minskad förekomst på särskilt utsatta platser. | Samtliga nämnder och styrelser |

## 5.3 Utveckling av stadskärnan och byarnas attraktivitet

Lunds kommun arbetar för att utveckla en levande, attraktiv och trygg stadskärna – med handel, besöksnäring, kultur och evenemang som viktiga drivkrafter. Genom att skapa fler anledningar att vistas i stadskärnan över dygnet och året ökar flödena av människor och den naturliga tillsynen på gator, torg och stråk. Lunds kommun arbetar samtidigt med utvecklingen av kommunens byar, tätorter och lokala mötesplatser.

Ett levande stads- och byliv är brottsförebyggande. Platser som används och upplevs som omhändertagna innebär färre avskilda lägen där klotter kan utföras ostört. När platser fylls med aktiviteter, upplevelser och evenemang minskar möjligheterna till klotterrelaterad skadegörelse och skador upptäcks tidigare, vilket minskar spridningseffekter och underlättar snabba åtgärder.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 3 | I planering av kommunens evenemang, kulturupplevelser och tillfälliga etableringar ska klotterförebyggande åtgärder tillämpas, exempelvis genom placering och utformning som främjar överblick och minskar avskildhet.<br><br>*Den förväntade effekten* är att risken för klotterrelaterad skadegörelse minskar när den naturliga tillsynen ökar. | Kommunstyrelsen<br>Kultur- och fritidsnämnden |

## 5.4 Utformning, utsmyckning och underhåll av fysiska miljöer

Situationell brottsprevention innebär att förebygga brott genom att utforma och sköta platser så att möjligheterna att begå brott minskar och risken att upptäckas ökar. I arbetet mot klotter innebär det att den fysiska miljön i det offentliga rummet – såsom torg, parker, gång- och cykelstråk samt miljöer i anslutning till kommunens verksamhetslokaler – utformas och underhålls på ett sätt som gör klotter svårare att utföra.

Vid utformning och utsmyckning av offentliga miljöer i Lunds kommun ska till exempel materialval, placering och utformning minska risken för klotterrelaterad skadegörelse. Det kan till exempel handla om att undvika stora, släta och svårövervakade ytor i utsatta lägen samt att underlätta sikt och tillsyn, och att välja lämpliga ytbehandlingar utifrån funktion och framtida underhåll.

Skötsel och löpande underhåll av utemiljöer är en central del av det klotterförebyggande arbetet. Välfungerande belysning, öppna siktlinjer och god överblick minskar avskildhet och ökar upptäcktsrisken. Därför ska åtgärder som beskärning av buskage och träd, röjning av skymmande vegetation samt anpassning av belysning fortsatt användas på platser där klotter ofta uppstår. Städning och snabba åtgärder av skador gör dessutom platser mindre lockande för skadegörelse.

För att insatserna ska ge effekt behöver kommunen ha en gemensam lägesbild av var klotter ofta återkommer. Lägesbilden tas fram inom ramen för kommunens lagstadgade brottsförebyggande uppdrag enligt lagen (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Klotterbekämpning, som del av trygghetsskapande åtgärder, ingår också som ett gemensamt fokusområde i *Samverkansöverenskommelse mellan Lunds kommun och Lokalpolisområde Lund 2024–2027* (KS 2023/0037).

Kommunen arbetar med otrygga platser och stråk. Sådana platser ska därför fortsatt identifieras och följas över tid, exempelvis genom felanmälningar, trygghetsvandringar, drift- och skötselobservationer samt dialog med verksamheter och andra aktörer. I dessa miljöer ska insatser intensifieras och kombineras, till exempel genom riktade skötselinsatser, förstärkt belysning och annan anpassning av den fysiska miljön.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | *Ansvarig* |
|---|---|---|
| 4 | Att säkerställa att materialval, utformning och placering i utformningen av offentliga miljöer minskar risken för klotterrelaterad skadegörelse.<br><br>*Den förväntade effekten* är att klotter minskar när utsatta ytor och lägen undviks eller utformas så att de blir mer svåråtkomliga och lättare att ha uppsikt över. | Tekniska nämnden<br>Byggnadsnämnden<br>Lunds renhållningsstyrelse |
| 5 | Klotterförebyggande åtgärder ska användas i skötsel och drift av det offentliga rummet samt i miljöer vid kommunens verksamhetslokaler, till exempel genom förbättrad belysning, beskärning av buskage och öppnare siktlinjer.<br><br>*Den förväntade effekten* är att ökad överblick och naturlig tillsyn minskar risken för klotter och bidrar till en mer välskött och trygg miljö. | Kommunstyrelsen<br>Tekniska nämnden |
| 6 | Att rikta särskilda åtgärder till platser och stråk där klotter och otrygghet återkommer.<br><br>*Den förväntade effekten* är att intensifierade och samordnade insatser på prioriterade platser och stråk ger bättre träffsäkerhet och resursutnyttjande samt minskar klotter, följdskador och upplevd otrygghet. | Kommunstyrelsen<br>Tekniska nämnden |

## 5.5 Avtal inom mark- och exploatering och andra näraliggande samhällsbyggnadsprocesser

Lunds kommun har en hög utbyggnadstakt och flera omfattande omvandlingsområden. Vid utveckling, exploatering och nyttjande av mark ska Lunds kommuns ambition om en trygg, välskött och attraktiv

livsmiljö beaktas. Arbetet mot klotter och annan skadegörelse är en integrerad del av detta ansvar.

Vid markanvisningar, exploateringsavtal, upplåtelser, byggprojekt, upphandlingar och andra former av avtal där Lunds kommun är markägare eller avtalspart ska krav ställas på att klotter förebyggs och, om det uppstår, skyndsamt saneras. Lunds kommun ska, där det är relevant och proportionerligt, integrera klotterrelaterade åtgärder i dessa avtal.

Exploatörer, byggherrar, entreprenörer och andra aktörer som genom avtal ges rätt att använda eller bebygga kommunal mark ska ansvara för att:

- vidta förebyggande åtgärder mot klotter och annan skadegörelse,
- hålla tillfälliga och permanenta anläggningar, såsom byggbodar, plank, containrar och fasader, fria från klotter, samt
- omgående sanera klotter som uppstår på den mark eller de anläggningar som omfattas av avtalet.

Enligt plan- och bygglagen (2010:900) ska både byggnader och tomter hållas i vårdat skick. Vid överträdelser, exempelvis klotter och annan skadegörelse, har byggnadsnämnden rätt att genom tillsyn och förelägganden ställa krav på fastighetsägaren att skyndsamt sanera och återställa området till ett gott skick.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 7 | Krav ska ställas, där det är relevant och proportionerligt, på att aktörer förebygger och skyndsamt sanerar klotter på tomter och byggnader samt vid olika former av avtal där Lunds kommun är markägare eller avtalspart.<br><br>*Den förväntade effekten* är att kravställning minskar klotter och följdskador, och därmed bidrar till välskötta och trygga omvandlingsområden över tid. | Kommunstyrelsen<br>Byggnadsnämnden<br>Tekniska nämnden |

## 5.6 Ny- och ombyggnation av kommunens lokaler

Vid ny- och ombyggnation har utformning och materialval i byggskedet betydelse för risken för klotter och skadegörelse under byggnadens hela livslängd. Genom att redan i planering och projektering genomföra klotterförebyggande åtgärder kan dessa risker minska avsevärt.

Ett exempel på åtgärder är att undvika stora och släta fasadytor i utsatta lägen och i stället eftersträva variation i form, struktur och material. God belysning av fasader, entréer och viktiga stråk är en central del i det förebyggande arbetet och bidrar både till minskad klotterrisk och ökad upplevd trygghet.

Vid val av material och ytbehandling ska livscykelkostnader beaktas, så att lösningar som minskar framtida sanerings- och underhållsbehov övervägs redan i projekteringsskedet. Klotterskydd ska användas även framöver, exempelvis på kommunal egendom i utemiljöer såsom tunnlar eller på fasader och byggnadsdelar som är särskilt exponerade eller har varit utsatta för klotter.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 8 | Att klotterförebyggande åtgärder ska integreras i planering och projektering vid ny- och ombyggnation av kommunens fastigheter och lokaler.<br><br>*Den förväntade effekten* är att ett klotterförebyggande arbete redan i ny- och ombyggnation skapar förutsättningar för minskad förekomst av klotter, lägre drift- och saneringskostnader samt en mer långsiktigt hållbar och effektiv fastighetsförvaltning. | Kommunstyrelsen |

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 9 | Att i större utsträckning använda klotterskydd på kommunal egendom i utemiljöer samt på kommunens fastigheter och lokaler där risken för återkommande klotter är stor.<br><br>*Den förväntade effekten* är att klotterskydd underlättar sanering utan att underlaget skadas och bidrar till att fasader och andra ytor bevaras i gott skick över tid. | Kommunstyrelsen<br>Tekniska nämnden |

# 6 Åtgärder för att hantera klotterrelaterad skadegörelse

När klotter uppstår ska kommunen fortsatt agera skyndsamt genom att dokumentera, polisanmäla och sanera, eftersom synligt klotter snabbt kan dra till sig mer skadegörelse och påverka upplevelsen av trygghet och ordning på platsen.

## 6.1 Dokumentera, polisanmäla och sanera klotter

Det är viktigt att tydliggöra att klotter är ett brott med rättsliga konsekvenser. All klotterrelaterad skadegörelse på kommunal egendom ska därför dokumenteras och polisanmälas av kommunens förvaltningar. Förvaltningarna använder tjänsten för felanmälan för kommunens lokaler och fastigheter. Invånare anmäler klotter via en e-tjänst för felanmälan via webbplatsen eller via kommunens mobila applikation.

Rektorer, lärare och annan personal i skolverksamheterna har en avgörande roll när det gäller att dokumentera, rapportera och polisanmäla klotter. Det avser klotter av sådan karaktär att den inte kan sägas utgöra mindre, daglig nedskräpning som löpande hanteras av vaktmästare och lokalvårdare på skolorna.

Enligt bestämmelserna om säkerhetsarbete i 5 kap. skollagen (2010:800) har rektor en skyldighet att anmäla misstänkta brott i skolmiljön, såsom skadegörelse, till Polismyndigheten om inte

övervägande skäl talar emot en anmälan. Prövningen ska göras bland annat utifrån barnets bästa, brottets allvarlighetsgrad, elevens ålder och mognad samt elevens behov eller funktionsnedsättning.

Kommunen ska driva skadeståndsanspråk gentemot lagförda individer i enlighet med *Lunds kommuns rutin vid skadeståndsanspråk mot en enskild person i samband med skadegörelse* (KS 2023/0717).

Kommunen ska utveckla en samordnad hantering av de felanmälningar som idag inkommer till kommunen men avser fastigheter som kommunen inte har rådighet över. Möjligheten att bedöma och kategorisera vilken typ av klotter som förekommer i syfte att rikta insatser rätt ska vidareutvecklas.

En central strategi är att ta bort klotter omedelbart efter att det har upptäckts, eftersom det är ett effektivt sätt att förhindra mer skadegörelse. Lunds kommun ska därför även fortsättningsvis genomföra insatser för att snabbt ta bort klotter på kommunal egendom i alla delar av kommunen.

Grundprincipen är att klotter ska saneras inom 24 timmar efter anmälan och utifrån lämplig prioriteringsordning utifrån exempelvis synlighet, omfattning och karaktär på klottret. Principen gäller för vardagar och kommunen ska sträva efter motsvarande hantering under helger. Särskilt prioriterade är fall där klottret kan uppfattas som kränkande, stötande eller hotfullt. Klotter av sådan karaktär ska alltid polisanmälas och saneras skyndsamt.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 10 | Allt klotter på kommunal egendom ska dokumenteras och polisanmälas. Skadeståndsanspråk ska drivas.<br><br>*Den förväntade effekten* är att polisanmälan tydliggör att klotter är ett brott med rättsliga konsekvenser, samtidigt som det ökar möjligheten till lagföring och skadestånd.<br><br>Genom dokumentation och analys förbättras lägesbilden och kunskapen om omfattning, mönster och geografisk utbredning, så att kommunen och Polismyndigheten kan rikta förebyggande insatser. | Samtliga nämnder och styrelser |

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 11 | Att säkerställa att klotter på kommunal egendom som grundprincip ska saneras inom 24 timmar efter det att inrapportering har skett.<br><br>*Den förväntade effekten* är att snabb sanering minskar risken för återkommande klotter och följdskadegörelse. Det bidrar i sin tur till att platser upplevs som välskötta och trivsamma, vilket stärker invånarnas upplevda trygghet. | Kommunstyrelsen<br>Renhållningsstyrelsen<br>Tekniska nämnden |

# 7 Samverkan

Lunds kommun ansvarar för klottersanering på kommunal egendom och har inte rådighet över hanteringen av klotter som förekommer på privat, regional och statlig egendom. För att bekämpa förekomsten av klotter i hela geografin inom Lunds kommun är det därför helt centralt att fördjupa och vidareutveckla den samverkan som pågår med externa aktörer.

Lunds kommun ska initiera, samordna och vidareutveckla ett proaktivt och strategiskt arbete mot klotter med berörda aktörer. Som samarbetspartner agerar kommunen som pådrivare och möjliggörare samt säkerställer operativ handlingskraft utifrån sin rådighet. De externa relationerna ska hanteras sammanhållet.

Befintliga samverkansforum ska användas och vid behov skalas upp eller kompletteras för att säkerställa rätt representation. Särskilt strategiskt viktiga samarbetspartners är:

- Polismyndigheten – genom etablerad överenskommelse och nära samverkan inom Lokalpolisområde Lund,
- fastighets- och handelsorganisationer – genom etablerad överenskommelse inom Citysamverkan och stärkt samarbete med Fastighetsägarföreningen Lund City och Handelsföreningen Lund City,
- större berörda privata fastighetsägare i stadskärnan och övriga kommundelar,
- kollektivtrafik- och transportaktörer (såsom Skånetrafiken och Trafikverket),

- regionala och statliga mark- och fastighetsförvaltare (såsom Region Skåne och Lunds universitet),
- kommunala bolag (företrädesvis LKF AB, LKP AB, Visit Lund AB samt Kraftringen AB), samt
- aktörer inom lokal samverkan inom ramen för stadsdelsprogrammen för bland annat Klostergården och Norra Fäladen.

Ett särskilt samverkansforum mot klotter ska tillsättas tillsammans med berörda aktörer för gemensam kraftsamling och riktade åtgärder. Samverkansforumet bygger vidare på redan upparbetade samarbeten och befintliga arbetsgrupper. I forumet ska olika interna och externa aktörer ingå som till exempel Citysamverkan, större fastighetsägare, Lunds universitet samt berörda kommunala bolag såsom LKF AB och LKP AB respektive Kraftringen AB.

| Nr | Åtgärd och förväntade effekter | Ansvarig |
|---|---|---|
| 12 | Att inrätta ett särskilt samverkansforum för gemensamma insatser mot klotter i Lunds kommun.<br><br>*Den förväntade effekten* är att berörda aktörer får en gemensam lägesbild, liknande ambitionsnivå och samordnar sina insatser, vilket leder till nya åtgärder, snabbare sanering och minskad förekomst av klotter på prioriterade platser. | Kommunstyrelsen |

# 8 Uppföljning

Samtliga berörda nämnder och styrelser ansvarar för att följa upp sina åtgärder inom ramen för ordinarie processer för styrning och uppföljning.

# 9 Sammanställning av åtgärder

Tabellen nedan sammanställer handlingsplanens samtliga åtgärder och ansvariga nämnder och styrelser.

| Nr | Åtgärd | Ansvarig |
|---|---|---|
| 1 | Att koncentrera trygghetsvärdarnas insatser till geografiska områden där det till exempel förekommer mycket klotter. | Kommunstyrelsen |
| 2 | Att använda kamerabevakning på platser som är särskilt utsatta för klotter och skadegörelse. | Samtliga nämnder och styrelser |
| 3 | I planering av kommunens evenemang, kulturupplevelser och tillfälliga etableringar ska klotterförebyggande åtgärder tillämpas. | Kommunstyrelsen<br>Kultur- och fritidsnämnden |
| 4 | Att säkerställa att materialval, utformning och placering i utformningen av offentliga miljöer minskar risken för klotterrelaterad skadegörelse. | Byggnadsnämnden<br>Lunds renhållningsstyrelse<br>Tekniska nämnden |
| 5 | Klotterförebyggande åtgärder ska användas i skötsel och drift av det offentliga rummet samt i miljöer vid kommunens verksamhetslokaler. | Kommunstyrelsen<br>Tekniska nämnden |
| 6 | Att rikta särskilda åtgärder till platser och stråk där klotter och otrygghet återkommer. | Kommunstyrelsen<br>Tekniska nämnden |
| 7 | Krav ska ställas, där det är relevant och proportionerligt, på att aktörer förebygger och skyndsamt sanerar klotter på tomter, byggnader samt vid olika former av avtal där Lunds kommun är markägare eller avtalspart. | Kommunstyrelsen<br>Byggnadsnämnden<br>Tekniska nämnden |
| 8 | Att klotterförebyggande åtgärder ska integreras i planering och projektering vid ny- och ombyggnation av kommunens fastigheter och lokaler. | Kommunstyrelsen |
| 9 | Att i större utsträckning använda klotterskydd på kommunal egendom i utemiljöer samt på kommunens fastigheter och lokaler där risken för återkommande klotter är stor. | Kommunstyrelsen<br>Tekniska nämnden |
| 10 | Allt klotter på kommunal egendom ska dokumenteras och polisanmälas. Skadeståndsanspråk ska drivas. | Samtliga nämnder och styrelser |
| 11 | Att säkerställa att klotter på kommunal egendom som grundprincip ska saneras inom 24 timmar efter det att inrapportering har skett. | Kommunstyrelsen<br>Renhållningsstyrelsen<br>Tekniska nämnden |
| 12 | Att inrätta ett särskilt samverkansforum för gemensamma insatser mot klotter i Lunds kommun. | Kommunstyrelsen |